Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (peto vijeće)

9. lipnja 2022.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Uredba (EEZ) br. 2913/92 – Carinski zakonik Zajednice – Članak 30. stavak 2. točke (a) i (b) – Carinska vrijednost – Određivanje transakcijske vrijednosti slične robe – Baza podataka koju je osnovalo i kojom upravlja nacionalno carinsko tijelo – Baza podataka koju je osnovalo i kojom upravljaju carinsko tijelo druge države članice i službe Europske unije – Istovjetna ili slična roba izvezena u Uniju ‚u istom ili gotovo istom trenutku'"

U predmetu C-187/21,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputila Kúria (Vrhovni sud, Mađarska), odlukom od 4. veljače 2021., koju je Sud zaprimio 25. ožujka 2021., u postupku

**FAWKES Kft.**

protiv

**Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebviteli Igazgatósága,**

SUD (peto vijeće),

u sastavu: E. Regan, predsjednik vijeća, I. Jarukaitis, M. Ilešič, D. Gratsias (izvjestitelj) i Z. Csehi, suci,

nezavisni odvjetnik: T. Ćapeta,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za FAWKES Kft., L. P. Maruzs, *ügyvéd*,

– za mađarsku vladu, M. Z. Fehér i K. Szíjjártó, u svojstvu agenata,

– za španjolsku vladu, I. Herranz Elizalde i S. Jiménez García, u svojstvu agenata,

– za francusku vladu, G. Bain i A.-L. Desjonquères, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: mađarski

– za finsku vladu, M. Pere, u svojstvu agenta,

– za Europsku komisiju, B. Béres i F. Clotuche-Duvieusart, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnu odvjetnicu, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

**Presudu**

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 30. stavka 2. točaka (a) i (b) Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice (SL 1992., L 302, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 2., str. 110.), kako je izmijenjena uredbama (EZ) br. 82/97 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. prosinca 1996. (SL 1997., L 17, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 17., str. 80.) i 2700/2000 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2000. (SL 2000., L 311, str. 17.) (u daljnjem tekstu: Carinski zakonik).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između FAWKES Kft. i Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (Žalbeno vijeće Državne porezne i carinske uprave, Mađarska) (u daljnjem tekstu: mađarsko carinsko tijelo) u vezi s odlukom kojom je potonje odredilo, u skladu s člankom 30. stavkom 2. točkom (b) Carinskog zakonika, carinsku vrijednost tekstilnih proizvoda podrijetlom iz Kine (u daljnjem tekstu: sporna odluka).

## Pravni okvir

### *Carinski zakonik*

3 Carinski zakonik Zajednice zamijenjen je Uredbom (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL 2013., L 269, str. 1., i ispravci SL 2013., L 287, str. 90.; SL 2018., L 294, str. 44.; SL 2022., L 43, str. 93.). Međutim, na temelju članka 286. stavka 2. potonje uredbe, u vezi s njezinim člankom 288. stavkom 2., Carinski zakonik ostao je na snazi do 30. travnja 2016.

4 U skladu s osmom uvodnom izjavom Carinskog zakonika:

„[…] budući da se pri donošenju potrebnih mjera za provedbu ovog Zakonika mora voditi najveća briga kako bi se spriječila bilo kakva prijevara ili nepravilnost koja bi mogla nepovoljno utjecati na Opći proračun [Europske unije]”.

5 Članak 6. stavak 3. tog zakonika predviđa:

„Odluke koje carinska tijela donose u pisanom obliku, a kojima se odbijaju zahtjevi podnositelja, ili su nepovoljne za osobe na koje se odnose, sadrže razloge na temelju kojih se donose.”

6 Članak 29. stavak 1. navedenog zakonika određuje:

„Carinska vrijednost uvezene robe njezina je transakcijska vrijednost, a to je stvarno plaćena ili plativa cijena za robu koja se prodaje radi izvoza u carinsko područje Zajednice, usklađena, tamo gdje je to potrebno, s člancima 32. i 33. […]”

7 Članak 30. stavci 1. i 2. tog zakonika određuju:

„1. Kada nije moguće odrediti carinsku vrijednost prema članku 29., carinska vrijednost bit će određena tako što će se ići redom kroz stavak 2. točke (a), (b), (c), i (d) do prve točke prema kojoj se ona može odrediti […]

2. Carinska vrijednost, kako je utvrđena ovim člankom, je:

(a) transakcijska vrijednost istovjetne robe prodane za izvoz u Zajednicu i izvezene u isto ili gotovo isto vrijeme kao i roba koja se procjenjuje;

(b) transakcijska vrijednost slične robe prodane za izvoz u Zajednicu i izvezene u isto ili gotovo isto vrijeme kao i roba koja se procjenjuje;

(c) vrijednost koja se temelji na jediničnoj cijeni po kojoj se najveća moguća ukupna količina takve ili istovjetne ili slične uvezene robe prodaje na području Zajednice osobama koje nisu povezane s prodavateljima;

(d) izračunata vrijednost čini zbroj:

– troška ili vrijednosti materijala i proizvodnje, ili druge vrste prerade, koja je upotrijebljena u proizvodnji uvezene robe,

– svote dobiti i općih troškova koja je jednaka uobičajenu iznosu koji se ostvaruje pri prodaji robe iste skupine ili vrste kao što je roba koja se procjenjuje i koju je proizveo proizvođač u zemlji izvoza za izvoz u Zajednicu,

– troška ili vrijednosti stavki iz članka 32. stavka 1. točke (e).”

8 Članak 31. stavak 1. Carinskog zakonika predviđa:

„Ako carinsku vrijednost uvezene robe nije moguće odrediti prema člancima 29. ili 30., carinska vrijednost se određuje na temelju podataka dostupnih u Zajednici, koristeći opravdana sredstva u skladu s načelima i općim odredbama:

– Sporazuma o provedbi članka VII. Općeg sporazuma o carinama i trgovini [iz 1994.];

– članka VII. Općeg sporazuma o carinama i trgovini [iz 1994.]

i

– odredbama iz ovog poglavlja.”

9 Članak 78. tog zakonika glasi kako slijedi:

„1. Carinska tijela mogu, po službenoj dužnosti ili na zahtjev deklaranta, izmijeniti deklaraciju nakon puštanja robe.

2. Carinska tijela mogu, nakon puštanja robe i radi utvrđivanja točnosti podataka navedenih u deklaraciji, provjeriti trgovačke isprave i podatke koji se odnose na uvozne ili izvozne radnje u vezi s tom robom ili naknadne trgovačke radnje u koje su te robe uključene. Takve provjere mogu se izvršiti u prostorijama deklaranta ili svake druge osobe koja je izravno ili neizravno poslovno uključena u navedene radnje ili u prostorijama bilo koje osobe koja posjeduje navedene isprave i podatke u poslovne svrhe. Tijela mogu također pregledati robu, ako je još uvijek dostupna.

3. Ako se revizijom deklaracije ili naknadnom provjerom utvrdi da su odredbe, koje uređuju određeni carinski postupak, bile primijenjene na temelju netočnih ili nepotpunih podataka, carinska tijela, u skladu s bilo kojim utvrđenim odredbama, poduzimaju potrebne mjere da bi se slučaj, sukladno novim raspoloživim podacima, uredio."

10 Članak 221. stavci 3. i 4. navedenog zakonika propisuju:

„3. Obavještavanje dužnika ne provodi se nakon isteka roka od tri godine od dana kad je carinski dug nastao. Rok prestaje teći podnošenjem žalbe u skladu s člankom 243. za sve vrijeme trajanja žalbenog postupka.

4. Ako carinski dug proizlazi iz radnje koja je u trenutku kada je poduzeta bila kažnjiva, obavještavanje dužnika može se, pod uvjetima predviđenim važećim propisima, obaviti i nakon isteka roka od tri godine predviđenog u stavku 3." [neslužbeni prijevod]

### *Provedbena uredba*

11 Glava V. Uredbe Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe br. 2913/92 (SL 1993., L 253, str. 1. i ispravci SL 1994., L 268, str. 32. i SL 1996., L 180, str. 34.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 1., str. 3.), kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 3254/94 od 19. prosinca 1994. (SL 1994., L 346, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 2., str. 180., u daljnjem tekstu: Provedbena uredba) naslovljena je „Carinska vrijednost" i podrazumijeva njezine članke 141. do 181.a.

12 U skladu s člankom 142. Provedbene uredbe:

„1. „Za potrebe ove glave:

[…]

(c) ‚istovjetna roba' znači roba proizvedena u istoj zemlji koja je u potpunosti ista, uključujući fizička svojstva, kakvoću i ugled. Manje razlike u izgledu ne isključuju robu koja se po svemu drugome uklapa u određenje istovjetne robe;

(d) ‚slična roba' znači roba proizvedena u istoj državi koja, premda nije u potpunosti ista, ima slična svojstva i slične sastavne materijale koji joj omogućuju izvršavanje istih funkcija i komercijalnu zamjenjivost; kakvoća robe, njezin ugled i postojanje zaštićenog znaka spadaju među čimbenike koji se uzimaju u obzir pri određivanju je li roba slična;

[…]"

13 Članak 150. te uredbe glasi kako slijedi:

„1. Za primjenu članka 30. stavka 2. točke (a) [Carinskog zakonika] (transakcijska vrijednost istovjetne robe), carinska vrijednost određuje se upućivanjem na transakcijsku vrijednost istovjetne robe, prodane na istoj komercijalnoj razini i u znatno jednakoj količini kao i roba koja se procjenjuje. […]

3. Ako se, primjenom ovog članka, utvrde dvije ili više transakcijskih vrijednosti slične robe, za utvrđivanje carinske vrijednosti uvezene robe upotrijebit će se najniža transakcijska vrijednost.

4. Primjenom ovog članka uzima se u obzir transakcijska vrijednost robe koju je proizvela druga osoba, samo ako se transakcijska vrijednost ne može naći na temelju stavka 1. za sličnu robu koju je proizvela ista osoba kao robu koja se procjenjuje.

5. Za potrebe ovog članka, transakcijska vrijednost uvezene slične robe znači carinska vrijednost koja je bila prethodno utvrđena na temelju članka 29. [Carinskog zakonika] i koja je usklađena kako je predviđeno stavkom 1. i stavkom 2. ovog članka."

14 Člankom 151. navedene uredbe propisuje se:

„1. Primjenom članka 30. stavka 2. točke (b) [Carinskog zakonika] (transakcijska vrijednost slične robe), carinska vrijednost određuje se upućivanjem na transakcijsku vrijednost slične robe, prodane na istoj komercijalnoj razini i u jednakoj količini kao i roba koja se procjenjuje. […]

[…]

3. Ako se, primjenom ovog članka, utvrde dvije ili više transakcijskih vrijednosti slične robe, za utvrđivanje carinske vrijednosti uvezene robe upotrijebit će se najniža transakcijska vrijednost.

4. Primjenom ovog članka uzima se u obzir transakcijska vrijednost robe koju je proizvela druga osoba, samo ako se transakcijska vrijednost ne može naći na temelju stavka 1. za sličnu robu koju je proizvela ista osoba kao robu koja se procjenjuje.

5. Za potrebe ovog članka, transakcijska vrijednost uvezene slične robe znači carinska vrijednost koja je bila prethodno utvrđena na temelju članka 29. [Carinskog zakonika] i koja je usklađena kako je predviđeno stavkom 1. i stavkom 2. ovog članka."

15 Članak 181.a Provedbene uredbe propisuje:

„1. Carinska tijela ne trebaju utvrditi carinsku vrijednost uvezene robe na temelju metode transakcijske vrijednosti ako u skladu s postupkom iz stavka 2. zbog osnovane sumnje nisu uvjereni da deklarirana vrijednost odgovara ukupnom plaćenom iznosu ili iznosu koji treba platiti kako je navedeno u članku 29. [Carinskog zakonika].

2. Kad carinska tijela imaju sumnje u smislu stavka 1., mogu zatražiti dodatne podatke u skladu s člankom 178. stavkom 4. Ako se te sumnje nastave, carinska tijela moraju prije donošenja konačne odluke obavijestiti dotičnu osobu, ukoliko treba i u pisanom obliku, o razlozima tih sumnji i omogućiti joj mogućnost odgovora. Konačna odluka i obrazloženje razloga zainteresiranoj se osobi priopćavaju u pisanom obliku."

### *Uredba br. 515/97*

16 Uredba Vijeća (EZ) br. 515/97 od 13. ožujka 1997. o uzajamnoj pomoći upravnih tijela država članica i o suradnji potonjih s Komisijom radi osiguravanja pravilne primjene propisa o carinskim i poljoprivrednim pitanjima (SL 1997., L 82., str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 13., str. 163.), kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 766/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. (SL 2008., L 218, str. 48.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 15., str. 270.) (u daljnjem tekstu: Uredba br. 515/97), u članku 1. stavku 1. propisuje:

„Ovom se Uredbom utvrđuju načini na koje upravna tijela odgovorna za provedbu zakonodavstva o carinskim i poljoprivrednim pitanjima u državama članicama surađuju jedna s drugima i s Komisijom kako bi se osigurala sukladnost toga zakonodavstva unutar okvira sustava Zajednice."

17 Glava I. i II. te uredbe odnose se na pomoć na zahtjev i na spontanu pomoć.

18 Glava V. navedene uredbe, naslovljena „Carinski informatički sustav" [(CIS)], sadržava poglavlje 2., naslovljeno „Upravljanje CIS-om i korištenje CIS-a", koje sadržava njezin članak 24. kojim se predviđa:

„CIS se sastoji od središnje baze podataka i njoj se pristupa preko terminala u svakoj državi članici i u Komisiji. Ona obuhvaća isključivo podatke potrebne za ispunjavanje njezinog cilja navedenog u članku 23. stavku 2., uključujući i osobne podatke, u sljedećim kategorijama:

[…]

(g) zadržana, zaplijenjena ili oduzeta roba;

[…]"

### *Provedbena uredba (EU) 2016/346*

19 Uvodna izjava 1. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2016/346 od 10. ožujka 2016. o određivanju stavki koje treba uključiti u Carinski informacijski sustav (SL 2016., L 65, str. 40.) glasi:

„[CIS] uspostavljen je kako bi se nadležnim tijelima pomoglo u sprečavanju, istraživanju i kaznenom progonu radnji koje predstavljaju povredu carinskog i poljoprivrednog zakonodavstva. U tu svrhu nadležna tijela država članica unose u CIS informacije o relevantnim događajima poput zapljene ili zadržavanja robe. Kako bi CIS i dalje mogao služiti potrebama nadležnih tijela, potrebno je ažurirati popis stavki koje treba uključiti u CIS."

### *Propisi o statističkim podacima koji se odnose na vanjsku trgovinu*

20 Uredba (EZ) br. 471/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o statistici Zajednice u vezi s vanjskom trgovinom sa zemljama nečlanicama te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1172/95 (SL 2009., L 152, str. 23.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 18., str. 53.), u članku 3. stavku 1. propisuje:

„Statistika vanjske trgovine evidentira uvoz i izvoz robe.

[…]

Države članice evidentiraju uvoz u slučaju da roba ulazi na statističko područje Zajednice u skladu s jednim od sljedećih carinskih postupaka utvrđenim Carinskim zakonikom:

(a) puštanje robe u slobodni promet

(b) unutarnjom proizvodnjom;

[…]”

21 Na temelju članka 4. stavka 1. te uredbe:

„Izvor podataka za evidenciju o uvozu i izvozu robe iz članka 3. stavka 1. su carinska deklaracija, zajedno s mogućim izmjenama ili promjenama statističkih podataka koje su posljedica carinskih odluka o njima.”

22 Člankom 5. stavkom 1. navedene uredbe propisuje se:

„Države članice iz evidencije o uvozu i izvozu iz članka 3. stavka 1. dobivaju sljedeće podatke:

[…]

(c) statističku vrijednost robe na nacionalnoj granici države članice izvoznice ili uvoznice;

[…]”

23 U članku 6. Uredbe br. 471/2009 predviđa se:

„1. Države članice za svako mjesečno referentno razdoblje sastavljaju statistiku izraženu u valuti i količini uvezene i izvezene robe prema:

(a) oznaci robe;

(b) državi članici uvoznici/izvoznici;

(c) zemljama partnerima;

(d) statističkom postupku;

(e) vrsti transakcije;

(f) povlaštenom postupanju pri uvozu;

(g) načinu prijevoza.

[…]”

24 Članak 8. te uredbe propisuje:

„1. Države članice Komisiji (Eurostatu) dostavljaju statistiku iz članka 6. stavka 1. najkasnije 40 dana od završetka svakoga mjesečnog referentnog razdoblja. Države članice osiguravaju da statistika sadrži informacije o cjelokupnom uvozu i izvozu u dotičnom referentnom razdoblju, izvršavajući odgovarajuće prilagodbe ako evidencija nije dostupna.

[…]”

25 Uredba Komisije (EU) br. 113/2010 od 9. veljače 2010. o provedbi Uredbe (EZ) br. 471/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o statistici Zajednice u vezi s vanjskom trgovinom s državama nečlanicama, u pogledu pokrivenosti trgovine, definicije podataka, sastavljanja statistike trgovine po karakteristikama poduzeća i valuti računa, te posebne robe ili kretanja (SL 2010., L 37, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 18., str. 73.) u članku 4. stavcima 1. i 2. određuje:

„1. Statistička vrijednost se temelji na vrijednosti robe u trenutku i na mjestu na kojem roba prelazi granicu odredišne države članice pri uvozu i države članice stvarnog izvoza pri izvozu.

Statistička vrijednost izračunava se na temelju vrijednosti robe iz stavka 2. i, prema potrebi, prilagođava se troškovima prijevoza i osiguranja u skladu sa stavkom 4.

2. U odnosu na načela procjene utvrđena u sporazumu o provedbi članka VII. Općeg Sporazuma o carinama i trgovini (Sporazum o carinskoj vrijednosti WTO-a), vrijednost robe za uvoz ili izvoz je:

(a) u slučaju prodaje ili kupnje, cijena koja je stvarno plaćena ili naplativa za uvezenu ili izvezenu robu, isključujući proizvoljne ili fiktivne vrijednosti;

(b) u drugim slučajevima, cijena koja bi bila plaćena u slučaju prodaje ili kupovine.

Carinska vrijednost se upotrebljava ako je utvrđena u skladu s Carinskim zakonikom za robu puštenu u slobodni promet.”

## Glavni postupak i prethodna pitanja

26 FAWKES, tužitelj u glavnom postupku, je 2012. u nekoliko navrata u Uniju uvezao tekstilne proizvode podrijetlom iz Kine. Mađarsko carinsko tijelo smatralo je da je transakcijska vrijednost koja je deklarirana u skladu s člankom 29. Carinskog zakonika bila preniska. Budući da je bilo nemoguće utvrditi carinsku vrijednost tih proizvoda na temelju transakcijske vrijednosti na temelju pravila utvrđenog u članku 29. tog zakonika ili upotrijebiti metode predviđene njegovim

člankom 30., to je tijelo u tu svrhu primijenilo članak 31. navedenog zakonika pri čemu je donijelo više odluka, protiv kojih je tužitelj u glavnom postupku podnio tužbu nadležnom nacionalnom sudu.

27 Kao što to proizlazi iz očitovanja koja su podnijeli tužitelj u glavnom postupku i mađarska vlada, a koja su u tom pogledu potvrđena dokumentacijom podnesenom Sudu, te je odluke poništio nadležni nacionalni sud. Mađarsko carinsko tijelo donijelo je nove odluke koje su također poništene povodom tužbi koje je podnio tužitelj u glavnom postupku. To je tijelo stoga donijelo spornu odluku kojom je utvrđena carinska vrijednost u skladu s člankom 30. stavkom 2. točkom (b) Carinskog zakonika. U tu je svrhu upotrijebilo elemente dobivene iz nacionalne banke podataka a koji su se odnosili na razdoblje od 90 dana, od čega 45 prije i 45 poslije carinjenja. Navedeno carinsko tijelo nije uzelo u obzir druge postupke carinjenja tužitelja u glavnom postupku.

28 U prilog svojoj tužbi protiv sporne odluke tužitelj u glavnom postupku istaknuo je, kao prvo, da se mađarsko carinsko tijelo trebalo, kako bi se utvrdila carinska vrijednost u skladu s člankom 30. stavkom 2. točkama (a) ili (b) Carinskog zakonika, izvršiti uvid u baze podataka više službi Unije, poput Glavne uprave (GU) „za oporezivanje i carinsku uniju” (TAXUD) Europske komisije, Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF) i Eurostata, statističkog ureda Europske unije. Kao drugo, to carinsko tijelo nije smjelo isključiti transakcijske vrijednosti povezane s drugim uvozima koje je tužitelj u glavnom postupku izvršio u Mađarskoj i drugim državama članicama osim ako ih nadležna tijela nisu dovela u pitanje. Kao treće, prema mišljenju tužitelja u glavnom postupku, razdoblje uzeto u obzir za potrebe određivanja carinske vrijednosti trebalo je biti dulje od razdoblja od 90 dana na koje se poziva navedeno carinsko tijelo.

29 Budući da je nacionalni prvostupanjski sud odbio tu tužbu, tužitelj u glavnom postupku podnio je žalbu u kasacijskom postupku Kúriji (Vrhovni sud, Mađarska), sudu koji je uputio zahtjev. U prilog svojoj žalbi, tužitelj u glavnom postupku ponovio je svoje prigovore koji se odnose na navodnu obvezu određivanja carinske vrijednosti uvidom u baze podataka Unije, uzimanje u obzir transakcijskih vrijednosti koje se odnose na druge uvoze navedenog tužitelja i zadržavanje relevantnog razdoblja duljeg od 90 dana.

30 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, kada je riječ o utvrđivanju carinske vrijednosti na temelju transakcijske vrijednosti istovjetne ili slične robe u smislu članka 30. stavka 2. točaka (a) i (b) Carinskog zakonika, nacionalno carinsko tijelo ne može se ne obratiti carinskim tijelima drugih država članica. Ako na razini Unije ne postoji baza podataka koja bi sadržavala potrebne informacije, tu odredbu treba tumačiti na način da dopušta carinskom tijelu države članice da zatraži informacije od njemu ekvivalentnih tijela iz drugih država članica.

31 Osim toga, sud koji je uputio zahtjev smatra da carinsko tijelo može ne uzeti u obzir transakcijske vrijednosti utvrđene prilikom prethodnih carinjenja koja su izvršena na zahtjev istog uvoznika ako postoji sumnja u prihvatljivost tih carinskih vrijednosti u smislu članka 29. Carinskog zakonika. Sud koji je uputio zahtjev također smatra da razdoblje od 90 dana, od kojih 45 prije i 45 poslije carinjenja, odgovara pojmu robe izvezene u Uniju „u istom ili gotovo istom trenutku kao i roba koja se procjenjuje” u smislu članka 30. stavka 2. točaka (a) i (b) tog zakonika.

32 U tim okolnostima, Kúria (Vrhovni sud) odlučila je prekinuti postupak i Sudu uputiti sljedeća prethodna pitanja:

„1. Treba li članak 30. stavak 2. točke (a) i (b) [Carinskog zakonika] tumačiti na način da se samo vrijednost navedena u bazi podataka koja je uspostavljena na temelju carinjenja koja provode carinska tijela države članice može i mora uzeti u obzir kao carinska vrijednost?

2. U slučaju niječnog odgovora na prvo pitanje, treba li se za utvrđivanje carinske vrijednosti u skladu s člankom 30. stavkom 2. točkama (a) i (b) obratiti carinskim tijelima druge države članice kako bi se utvrdila carinska vrijednost slične robe navedene u njihovim bazama podataka i/ili je potrebno izvršiti uvid u bazu podataka [Unije] i koristiti carinske vrijednosti koje se u njoj nalaze?

3. Može li se članak 30. stavak 2. točke (a) i (b) Carinskog zakonika tumačiti na način da se za utvrđivanje carinske vrijednosti ne mogu uzeti u obzir transakcijske vrijednosti koje se odnose na transakcije koje je izvršio sam podnositelj zahtjeva za carinjenje, čak ni ako te vrijednosti nisu osporavale ni nacionalna carinska tijela, ni nacionalna carinska tijela drugih država članica?

4. Treba li uvjet koji se odnosi na ‚isto ili gotovo isto vrijeme' iz članka 30. stavka 2. točaka (a) i (b) Carinskog zakonika tumačiti na način da se referentno razdoblje može ograničiti na razdoblje od 45 dana prije i 45 dana poslije carinjenja?"

## O prethodnim pitanjima

### *Prvo i drugo pitanje*

33 Svojim prvim i drugim pitanjem, koja valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 30. stavak 2. točke (a) i (b) Carinskog zakonika tumačiti na način da se prilikom određivanja carinske vrijednosti u skladu s tom odredbom carinsko tijelo države članice može ograničiti na korištenje elemenata iz nacionalne baze podataka koju ono opskrbljuje i kojom upravlja ili je na njemu da pristupi informacijama koje drže carinska tijela drugih država članica ili institucije i službe Unije, po potrebi slanjem zahtjeva, kako bi se dobili dodatni podaci u svrhu tog određivanja.

34 Valja podsjetiti na to da se pravom Unije koje se odnosi na carinske procjene nastoji uspostaviti pravičan, jedinstven i neutralan sustav koji isključuje uporabu arbitrarnih i fiktivnih carinskih vrijednosti. Carinska vrijednost mora odražavati stvarnu ekonomsku vrijednost uvezene robe i stoga uzeti u obzir sve sastavne dijelove te robe koji imaju ekonomsku vrijednost (presuda od 9. srpnja 2020., Direktor na Teritorialna direkcija Jugozapadna Agencija « Mitnici », C-76/19, EU:C:2020:543, t. 34. i navedena sudska praksa).

35 Osim toga, imajući u vidu taj odnos supsidijarnosti koji postoji između različitih metoda utvrđivanja carinske vrijednosti predviđenih u članku 30. stavku 2. točkama (a) i (d) Carinskog zakonika, carinska tijela moraju dokazati dužnu pažnju prilikom primjene svake od tih uzastopnih metoda predviđenih u toj odredbi, prije nego što mogu donijeti odluku o njezinoj nepromjenjivosti (presuda od 9. studenoga 2017., LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, t. 52.).

36 Stoga, kada se carinsko tijelo obvezuje odrediti carinsku vrijednost u skladu s člankom 30. stavkom 2. točkom (a) Carinskog zakonika, ono svoju ocjenu mora temeljiti na elementima koji se odnose na istovjetnu robu, kako je ona definirana u članku 142. stavku 1. točki (c) Provedbene uredbe, izvezenu u isto ili gotovo isto vrijeme kao i roba koja se procjenjuje, poštujući pritom druge uvjete koje postavlja članak 150. te uredbe, a koji se posebno odnose na komercijalnu razinu na kojoj se ta istovjetna roba prodaje i prodanu količinu, kao i na osobu koja ju je proizvela.

37 Slično tomu, ako se carinsko tijelo, nakon što utvrdi da metoda iz članka 30. stavka 2. točke (a) Carinskog zakonika nije primjenjiva, odluči odrediti carinsku vrijednost u skladu s člankom 30. stavkom 2. točkom (b) tog zakonika, ono svoju ocjenu mora temeljiti na elementima koji se odnose na sličnu robu, kako je ona definirana u članku 142. stavku 1. točki (d) Provedbene uredbe, koja se izvozi u Uniju u istom ili gotovo istom trenutku kao i roba koja se procjenjuje, poštujući pritom druge uvjete koje postavlja članak 151. te uredbe koji su istovjetni onima iz njezina članka 150.

38 U tom kontekstu, s obzirom na obvezu dužne pažnje koju imaju prilikom provedbe članka 30. stavka 2. točaka (a) i (b) Carinskog zakonika, carinska tijela dužna su izvršiti uvid u sve izvore informacija i baze podataka kojima raspolažu kako bi odredila carinsku vrijednost što je preciznije i što je moguće bliže stvarnosti (vidjeti u tom smislu presude od 9. studenoga 2017., LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, t. 56. i od 20. lipnja 2019., Oribalt Rīga, C-1/18, EU:C:2019:519, t. 27.).

39 U skladu s tom obvezom svako carinsko tijelo mora koristiti nacionalnu bazu podataka kojom ono upravlja i koju opskrbljava, u mjeri u kojoj mu ta baza podataka pruža elemente potrebne za primjenu članka 30. stavka 2. točaka (a) i (b) Carinskog zakonika donošenjem obrazložene odluke u skladu s člankom 6. stavkom 3. tog zakonika. Nasuprot tomu, carinsko tijelo nije obvezno sustavno tražiti, po službenoj dužnosti ili na jednostavan zahtjev, pristup izvorima informacija ili bazama podataka koji mu nisu potrebni za primjenu članka 30. stavka 2. točaka (a) i (b) navedenog zakonika, osobito kad izvorima tih informacija ili tim bazama podataka ne može slobodno i neposredno pristupiti ili ako podaci na taj način dobiveni ne mogu biti uključeni u obrazloženje odluke donesene na temelju te odredbe.

40 U tom pogledu valja istaknuti da nacionalne baze podataka carinska tijela opskrbljuju putem carinskih deklaracija koje ta tijela prime na temelju Carinskog zakonika. Konkretno, iz zajedničkog tumačenja članka 3. stavka 1. drugog podstavka i članka 4. stavka 1. Uredbe br. 471/2009 proizlazi da su države članice dužne evidentirati svaki uvoz robe koja ulazi na njihovo državno područje koje je dio statističkog područja Unije, u smislu članka 2. točke (b) te uredbe, koristeći carinsku deklaraciju kao izvor podataka za registraciju. Među statističkim podacima koje bilježe carinska tijela nalazi se, u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (c) navedene uredbe, statistička vrijednost robe na granici države članice uvoza koja se, u skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe br. 113/2010, temelji na vrijednosti robe u trenutku i u mjestu u kojem ona prelazi granicu odredišne države članice pri uvozu.

41 Tako stvorene nacionalne baze podataka stoga se u načelu mogu upućivati na elemente potrebne za primjenu članka 30. stavka 2. točaka (a) i (b) Carinskog zakonika. Štoviše, svaka od tih nacionalnih baza podataka je, po definiciji, slobodno i trenutačno dostupna carinskom tijelu dotične države članice koje ju opskrbljuje podacima i njome upravlja.

42 U tim okolnostima eventualna obveza carinskog tijela države članice u kojoj se obavlja postupak carinjenja da koristi elemente koji proizlaze iz baza podataka koje su osnovala i kojima upravljaju carinska tijela drugih država članica ili službe Unije ovisi o tome može li dotično carinsko tijelo utvrditi carinsku vrijednost na način koji je u skladu s člankom 30. stavkom 2. točkama (a) i (b) Carinskog zakonika pomoću elemenata koji su mu neposredno na raspolaganju. Iako to tijelo na temelju baza podataka koje opskrbljuje i kojima upravlja već raspolaže elementima koji su u tu svrhu potrebni, informacije sadržane u bazama podataka kojima upravljaju druga carinska tijela ili službe Unije nisu posebno korisne.

43 Osim toga, slobodan i trenutačan pristup svakoj nacionalnoj bazi podataka rezerviran je samo za carinsko tijelo dotične države članice koje ju opskrbljuje i koje njome upravlja, tako da njemu ekvivalentna tijela u drugim državama članicama mogu koristiti informacije samo putem zahtjeva podnesenog u skladu s Uredbom br. 515/97.

44 Naime, iz članka 1. stavka 1. Uredbe br. 515/97 slijedi da se njome utvrđuju načini na koje upravna tijela odgovorna za provedbu zakonodavstva o carinskim i poljoprivrednim pitanjima u državama članicama surađuju jedna s drugima i s Komisijom kako bi se osigurala sukladnost toga zakonodavstva. Ta se pomoć pruža na zahtjev, u skladu s odredbama glave I. te uredbe, ili spontano, u skladu s glavom II. navedene uredbe, u situacijama koje se razlikuju od jednostavnog nadzora radi određivanja carinske vrijednosti.

45 U tim okolnostima, kada bi podaci iz nacionalne baze podataka države članice o kojoj je riječ bili dostatni da carinsko tijelo te države članice odredi carinsku vrijednost, u skladu s člankom 30. stavkom 2. točkama (a) i (b) Carinskog zakonika, nametanje obveze sustavnog traženja podataka iz baza podataka kojima upravljaju carinska tijela drugih država članica imalo bi za učinak nepotrebno otežavanje svih postupaka nadzora, što bi moglo ugroziti postizanje cilja borbe protiv prijevara i svih drugih nezakonitih djelovanja štetnih za financijske interese Unije. Naime, taj cilj, propisan člankom 325. UFEU-a i u osmoj uvodnoj izjavi Carinskog zakonika, zahtijeva da se carinski nadzor pravodobno zaključi kako bi se omogućilo učinkovito i potpuno ubiranje carina (vidjeti u tom smislu presudu od 8. ožujka 2022., Komisija/Ujedinjena Kraljevina (Borba protiv prijevara umanjivanja vrijednosti robe), C-213/19, EU:C:2022:167, t. 209. do 211. i navedenu sudsku praksu).

46 Što se tiče statističkih podataka utvrđenih na razini Unije, osobito onih na koje se upućuje u pisanim očitovanjima podnesenima Sudu, nije sigurno da oni nužno sadržavaju elemente koji se mogu upotrijebiti za određivanje carinske vrijednosti u skladu s člankom 30. stavkom 2. točkama (a) i (b) Carinskog zakonika zbog njihova agregiranog karaktera i povjerljive prirode.

47 U tom pogledu valja istaknuti da Uredba br. 515/97 na temelju glave V. uspostavlja sustav carinskog informiranja koji se sastoji od središnje baze podataka kojoj se može pristupiti putem terminala koji se nalaze u svakoj od država članica i Komisiji. Međutim, iz članka 24. točke (g) te uredbe kao i iz uvodne izjave 1. Provedbene uredbe 2016/346 proizlazi da nadležna tijela država članica opskrbljuju sustav carinskih informacija informacijama o relevantnim događajima, kao što su zapljena ili zadržavanje robe. Dakle, u carinskim informacijskim sustavima ne navode se informacije koje se odnose na sve postupke carinjenja koji se odvijaju na carinskom području Unije, iz kojih nadležna tijela mogu u svakom slučaju izdvojiti elemente potrebne za određivanje carinske vrijednosti robe u skladu s člankom 30. stavkom 2. točkama (a) i (b) Carinskog zakonika.

48 Na sličan način, iz članaka 5., 6. i 8. Uredbe br. 471/2009 proizlazi da države članice Eurostatu prenose agregirane podatke o uvozu, izraženom u vrijednosti i raščlanjenom prema oznaci robe. Kao što je to navedeno u točkama 36. i 37. ove presude, utvrđivanje carinske vrijednosti u skladu s člankom 30. stavkom 2. točkama (a) i (b) Carinskog zakonika zahtijeva ispitivanje elemenata poput fizičkih karakteristika, kvalitete, ugleda, zamjenjivosti robe i komercijalne razine prodaje koja se uzima u obzir.

49 Posljedično, kao što to ističe mađarska vlada, podaci koje su države članice dostavile Eurostatu na temelju Uredbe br. 471/2009 ne čine se sami po sebi prikladni za to da se carinskom tijelu omogući da carinsku vrijednost odredi u skladu s člankom 30. stavkom 2. točkama (a) i (b) Carinskog zakonika.

50 To je također slučaj s bilo kojom bazom podataka uspostavljenom na razini Unije, koja sadržava podatke o carinskom interesu, poput tarifa, pravila o podrijetlu, dodatnih pristojbi i carina, postupaka i formalnosti uvoznih carina, zahtjeva koji se odnose na proizvode, prepreka trgovini i statističkih podataka o trgovinskim tokovima, a da se pritom ne nude precizni podaci koji omogućuju određivanje carinske vrijednosti u skladu s člankom 30. stavkom 2. točkama (a) i (b) Carinskog zakonika.

51 Štoviše, obveza obrazlaganja koju imaju carinska tijela u okviru provedbe Carinskog zakonika utječe na mogućnost korištenja bazama podataka kojima upravljaju službe Unije radi sprečavanja prijevare.

52 Naime, u skladu s člankom 6. stavkom 3. Carinskog zakonika, odluke koje se donose u pisanom obliku, koje su nepovoljne za osobe na koje se odnose, sadržavaju razloge na temelju kojih se donose.

53 Stoga obveza obrazlaganja koju imaju carinska tijela u okviru provedbe Carinskog zakonika mora, kao prvo, omogućiti da se na jasan i nedvosmislen način navedu razlozi koji su ih naveli da izuzmu jednu ili više metoda određivanja carinske vrijednosti, u ovom slučaju one iz članka 29. Carinskog zakonika (vidjeti u tom smislu presudu od 9. studenoga 2017., LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, t. 44.).

54 Kao drugo, ta obveza podrazumijeva da su navedena tijela u svojim odlukama kojom se utvrđuje iznos dugovane uvozne carine obvezna iznijeti podatke na temelju kojih je izračunana carinska vrijednost robe, u ovom slučaju na temelju članka 30. stavka 2. Carinskog zakonika, podjednako da bi njezinu adresatu omogućila da brani svoja prava u najboljim mogućim uvjetima i pri punom poznavanju predmeta odlučujući je li korisno podnijeti pravni lijek protiv odluke kao i da bi sudovima omogućila provedbu nadzora nad zakonitosti te odluke (vidjeti u tom smislu presudu od 9. studenoga 2017., LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, t. 45.).

55 Pod pretpostavkom da se mogu pokazati korisnima za određivanje carinske vrijednosti, povjerljivi elementi iz baze podataka čiji je cilj, putem metoda statističkog istraživanja, otkrivanje komercijalnih modela koji mogu predstavljati slučajeve prijevare ne mogu biti dio obrazloženja koje se zahtijeva člankom 6. stavkom 3. Carinskog zakonika. Posljedično, ne može se smatrati da je baza podataka iz koje proizlaze ti podaci na raspolaganju carinskim tijelima radi određivanja carinske vrijednosti u smislu članka 30. stavka 2. točaka (a) i (b) Carinskog zakonika.

56 S obzirom na to, razmatranja iznesena u točkama 42. i 55. ove presude ne sprečavaju carinsko tijelo države članice da se, ovisno o okolnostima svakog slučaja i uzimajući u obzir svoju obvezu dužne pažnje, obrati carinskim tijelima druge članice ili instituciji i službama Unije s odgovarajućim zahtjevima za dobivanje dodatnih informacija koje su mu potrebne za određivanje carinske vrijednosti (vidjeti po analogiji presudu od 9. studenoga 2017., LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, t. 55.), pod uvjetom da je vjerojatno da je dotični subjekt svjestan tih elemenata u skladu s člankom 6. stavkom 3. Carinskog zakonika.

57 S obzirom na prethodna razmatranja, na prvo i drugo pitanje valja odgovoriti tako da članak 30. stavak 2. točke (a) i (b) Carinskog zakonika treba tumačiti na način da se carinsko tijelo države članice prilikom određivanja carinske vrijednosti u skladu s tom odredbom može ograničiti na korištenje elemenata iz nacionalne baze podataka koju to tijelo opskrbljuje i kojom upravlja, a da pritom ne treba, ako su ti elementi dostatni u tu svrhu, pristupiti informacijama koje posjeduju carinska tijela drugih država članica ili institucije i službe Unije, pri čemu se ne dovodi u pitanje, ako to nije slučaj, mogućnost da navedeno carinsko tijelo uputi zahtjev tim tijelima ili tim institucijama i službama, radi pribavljanja dodatnih podataka za potrebe tog određivanja.

### *Treće pitanje*

58 Trećim pitanjem sud koji je uputio zahtjev, u biti, pita treba li članak 30. stavak 2. točke (a) i (b) Carinskog zakonika tumačiti na način da carinsko tijelo države članice prilikom određivanja carinske vrijednosti može isključiti transakcijske vrijednosti koje se odnose na druge operacije podnositelja zahtjeva za carinjenje, čak i ako te vrijednosti nije osporilo to carinsko tijelo ni carinska tijela drugih država članica.

59 Iz članka 150. stavka 5. i članka 151. stavka 5. Provedbene uredbe proizlazi da se transakcijska vrijednost istovjetne ili slične robe smatra transakcijskom vrijednošću druge robe, istovjetne ili slične robi koja se procjenjuje, prethodno utvrđene na temelju članka 29. Carinskog zakonika.

60 Te odredbe ne isključuju da se transakcijske vrijednosti utvrđene na temelju članka 29. Carinskog zakonika u vezi s drugim uvozom istog subjekta uzimaju u obzir radi određivanja za određen uvoz carinske vrijednosti u skladu s člankom 30. stavkom 2. točkama (a) i (b) tog zakonika.

61 Međutim, u skladu s člankom 78. stavcima 1. i 2. Carinskog zakonika, carinsko tijelo može, nakon puštanja robe, ponovno pregledati carinsku deklaraciju i/ili provjeriti trgovačke dokumente i podatke koji se odnose na operacije uvoza robe o kojoj je riječ. Osim toga, iz članka 221. stavka 3. Carinskog zakonika proizlazi da se dužnika obavješćuje o iznosu carine u roku od tri godine od dana nastanka carinskog duga, kako onog prvotno utvrđenog tako i onog koji je eventualno utvrđen nakon revizije ili provjere.

62 Naposljetku, iz članka 181.a Provedbene uredbe proizlazi da, kada carinsko tijelo osnovano sumnja u to predstavlja li deklarirana vrijednost uvezene robe ukupan iznos koji je plaćen ili koji se treba platiti za tu robu, ono može odbiti deklariranu cijenu ako te sumnje i dalje postoje nakon što je eventualno zatražilo dostavu svih informacija ili svih dodatnih dokumenata i nakon što je dotičnoj osobi dana razumna mogućnost da iznese svoje stajalište o razlozima na kojima se navedene sumnje temelje (presuda od 16. lipnja 2016., EURO 2004. Hungary, C-291/15, EU:C:2016:455, t. 31.).

63 Iz svih odredaba navedenih u točkama 59. do 62. ove presude proizlazi da carinsko tijelo države članice kada određuje, s obzirom na određeni uvoz, carinsku vrijednost u skladu s člankom 30. stavkom 2. točkama (a) i (b) Carinskog zakonika, može isključiti deklarirane carinske vrijednosti prilikom drugih uvoza istog subjekta u navedenu državu članicu, pod uvjetom da ih navedeno tijelo prethodno dovede u pitanje u skladu s člankom 78. stavcima 1. i 2. Carinskog zakonika, u rokovima propisanim njegovim člankom 221. i slijedeći postupak predviđen člankom 181.a Provedbene uredbe.

64 Situacija je drukčija ako se dotični subjekt poziva na transakcijske vrijednosti koje se odnose na uvoz u drugim državama članicama. Naime, budući da carinsko tijelo države članice nije u mogućnosti utjecati na odabir njemu ekvivalentnih tijela u drugim državama članicama u pogledu primjene članka 181.a Provedbene uredbe na jedan ili više uvoza, činjenica da ta tijela nisu dovela u pitanje predmetne transakcijske vrijednosti ne može sama po sebi spriječiti prvonavedeno tijelo da ocjeni uvjerljivosti transakcijskih vrijednosti na koje se poziva uvoznik. U takvom slučaju to tijelo i dalje može isključiti deklarirane carinske vrijednosti prilikom drugih uvoza koje je isti subjekt izvršio u drugim državama članicama, ali pod uvjetom da to isključenje obrazloži u skladu s člankom 6. stavkom 3. Carinskog zakonika upućivanjem na elemente koji utječu na vjerodostojnost predmetnih transakcijskih vrijednosti.

65 Uzimajući u obzir ta razmatranja, na treće pitanje valja odgovoriti tako da članak 30. stavak 2. točke (a) i (b) Carinskog zakonika treba tumačiti na način da carinsko tijelo države članice prilikom određivanja carinske vrijednosti može isključiti transakcijske vrijednosti koje se odnose na druge operacije podnositelja zahtjeva za carinjenje, čak i ako te vrijednosti nisu osporili to carinsko tijelo ni carinska tijela drugih država članica, pod uvjetom da ih, s jedne strane, što se tiče transakcijskih vrijednosti koje se odnose na uvoze koji se obavljaju u toj državi članici, navedeno tijelo prethodno dovede u pitanje u skladu s člankom 78. stavcima 1. i 2. Carinskog zakona, unutar rokova propisanih njegovim člankom 221. i slijedeći postupak predviđen člankom 181.a Provedbene uredbe, te, s druge strane, što se tiče transakcijskih vrijednosti koje se odnose na uvoze koji se obavljaju u drugim državama članicama, to carinsko tijelo opravdava to isključenje u skladu s člankom 6. stavkom 3. Carinskog zakona upućivanjem na elemente koji utječu na njihovu vjerodostojnost.

### *Četvrto pitanje*

66 Svojim četvrtim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li izraz izvezene robe „u isto ili gotovo isto vrijeme” kao i robu koja se procjenjuje, upotrijebljen u članku 30. stavku 2. točkama (a) i (b) Carinskog zakonika, tumačiti na način da se pri određivanju carinske vrijednosti u skladu s tom odredbom carinsko tijelo može ograničiti na korištenje podataka o transakcijskim vrijednostima koji se odnose na razdoblje od 90 dana, od čega 45 prije i 45 poslije carinjenja robe koja se procjenjuje.

67 Kao što je to navedeno u točki 34. ove presude, odredbe koje se odnose na carinske procjene imaju za cilj uspostavljanje pravičnog, jedinstvenog i neutralnog sustava koji isključuje korištenje arbitrarnih i fiktivnih carinskih vrijednosti. U tom smislu, carinska vrijednost mora odražavati stvarnu ekonomsku vrijednost uvezene robe i voditi računa o svim sastavnim dijelovima te robe koji imaju ekonomsku vrijednost.

68 U tom kontekstu, carinska su tijela dužna, kao što je to navedeno u točki 38. ove presude, izvršiti uvid u sve izvore informacija i baze podataka kojima raspolažu radi određivanja carinske vrijednosti što je moguće preciznije i što je moguće bliže stvarnoj vrijednosti.

69 Upravo s obzirom na te ciljeve valja razumjeti obvezu carinskih tijela da odrede carinsku vrijednost na temelju transakcijske vrijednosti istovjetne ili slične robe izvezene „u istom ili gotovo istom trenutku” kao i robu koja se procjenjuje.

70 Konkretno, zahtjev koji se odnosi na uzimanje u obzir transakcijske vrijednosti izvezene robe „u istom ili gotovo istom trenutku” kao i robu koja se procjenjuje nastoji osigurati da su operacije izvršene na datum dovoljno blizu datumu izvoza, kako bi se izbjegla opasnost od značajne promjene trgovinske prakse i tržišnih uvjeta koji utječu na cijenu robe koja se procjenjuje.

71 Stoga carinsko tijelo u načelu može uzeti u obzir samo transakcijske vrijednosti istovjetne ili slične robe prodane radi izvoza u Uniju u razdoblju koje odredi u trajanju od 90 dana, od čega 45 prije i 45 poslije carinjenja robe koja se procjenjuje. Naime, to se razdoblje čini dovoljno bliskim datumu izvoza kako bi se izbjegla opasnost od bitne promjene poslovnih praksi i tržišnih uvjeta koji utječu na cijene robe koja se procjenjuje. Stoga, ako navedeno tijelo zaključi da mu operacije izvoza robe istovjetne ili slične robi koja se procjenjuje tijekom tog razdoblja omogućuju da utvrdi njezinu carinsku vrijednost u skladu s člankom 30. stavkom 2. točkama (a) i (b) Carinskog zakonika, ono načelno ne može biti dužno proširiti svoju istragu kako bi u nju uključilo izvoz istovjetne ili slične robe izvršen izvan tog razdoblja.

72 Ako se u razdoblju od 90 dana nije izvršio izvoz istovjetne ili slične robe, na carinskom je tijelu da provjeri je li takav izvoz izvršen u duljem razdoblju, ali ne previše udaljenom od datuma izvoza robe koja se procjenjuje, pod uvjetom da su tijekom tog dužeg razdoblja poslovne prakse i uvjeti na tržištu koji utječu na cijene robe koja se procjenjuje u biti ostali isti. Samo ako carinsko tijelo pod nadzorom nacionalnog suca zaključi da takav izvoz ne postoji, carinsko tijelo može pribjeći, redom, metodama određivanja carinske vrijednosti navedenima u članku 30. stavku 2. točkama (c) i (d) Carinskog zakonika ili, ako to nije moguće, u njegovu članku 31.

73 Stoga na četvrto pitanje valja odgovoriti da pojam izvezene robe „u istom ili gotovo istom trenutku” kao i roba koja se procjenjuje, u skladu s člankom 30. stavkom 2. točkama (a) i (b) Carinskog zakonika, treba tumačiti na način da se pri određivanju carinske vrijednosti u skladu s tom odredbom carinsko tijelo može ograničiti na korištenje podataka koji se odnose na transakcijske vrijednosti koje se odnose na razdoblje od 90 dana, od čega 45 prije i 45 poslije carinjenja robe koja se procjenjuje, pod uvjetom da izvozne operacije u Uniju robe istovjetne ili slične robi koja se procjenjuje izvršene tijekom tog razdoblja omogućavaju određivanje njezine carinske vrijednosti u skladu s tom odredbom.

## Troškovi

74 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (peto vijeće) odlučuje:

1. **Članak 30. stavak 2. točke (a) i (b) Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice od 12. listopada 1992. treba tumačiti na način da, tijekom određivanja carinske vrijednosti u skladu s tom odredbom, carinsko tijelo države članice može ograničiti na korištenje elemenata iz nacionalne baze podataka kojom ono raspolaže i kojom upravlja, a da pritom ne treba, ako su ti elementi dostatni u tu svrhu,**

**pristupiti informacijama koje posjeduju carinska tijela drugih država članica ili institucije i službe Europske unije, pri čemu se ne dovodi u pitanje, ako to nije slučaj, mogućnost da navedeno carinsko tijelo uputi zahtjev tim tijelima ili tim institucijama i službama, radi pribavljanja dodatnih podataka za potrebe tog određivanja.**

2. **Članak 30. stavak 2. točke (a) i (b) Uredbe Vijeća br. 2913/92 treba tumačiti na način da carinsko tijelo države članice prilikom određivanja carinske vrijednosti može isključiti transakcijske vrijednosti koje se odnose na druge operacije podnositelja zahtjeva za carinjenje, čak i ako te vrijednosti nisu osporili to carinsko tijelo ni carinska tijela drugih država članica, pod uvjetom da ih, što se tiče transakcijskih vrijednosti koje se odnose na uvoze koji se obavljaju u toj državi članici, navedeno tijelo prethodno dovede u pitanje u skladu s člankom 78. stavcima 1. i 2. Uredbe br. 2913/92, unutar rokova propisanih njezinim člankom 221. i slijedeći postupak predviđen člankom 181.a Uredbe Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 o Carinskom zakoniku Zajednice, kako je izmijenjen Uredbom Komisije (EZ) br. 3254/94 od 19. prosinca 1994., te, s druge strane, što se tiče transakcijskih vrijednosti koje se odnose na uvoze koji se obavljaju u drugim državama članicama, to carinsko tijelo opravdava to isključenje u skladu s člankom 6. stavkom 3. Carinskog zakona upućivanjem na elemente koji utječu na njihovu vjerodostojnost.**

3. **Izraz izvezene robe „u istom ili gotovo istom trenutku” kao i roba koja se procjenjuje, u skladu s člankom 30. stavkom 2. točkama (a) i (b) Uredbe br. 2913/92, treba tumačiti na način da se pri određivanju carinske vrijednosti u skladu s tom odredbom carinsko tijelo može ograničiti na korištenje podataka koji se odnose na transakcijske vrijednosti koje se odnose na razdoblje od 90 dana, od čega 45 prije i 45 poslije carinjenja robe koja se procjenjuje, pod uvjetom da izvozne operacije u Europsku uniju robe istovjetne ili slične robi koja se procjenjuje izvršene tijekom tog razdoblja omogućavaju određivanje njezine carinske vrijednosti u skladu s tom odredbom.**

Potpisi